

Spoštovane in spoštovani,
umetnice in umetnike, ustvarjalke in ustvarjalce, ki jih danes predstavljamo, združuje ljubezen do izražanja v govoric, ki jim je najbolj pisana na kožo in hkrati razgrinja njihova razmišljanja, čutenja, raziskovanja, njihove poglede in vsak izmed njih je edinstven, saj vsaka oblika izražanja je svet zase in je ni mogoče nadomestiti z drugimi. Likovno delo lahko opišemo na številne načine in pri tem uporabimo najrazličnejše besede, metafore in opredelitve, pa vendar slednjega ne moremo opisati povsem zadovoljivo, ker opis ne more nadomestiti izkustva, ki je za dožemanje umetnine bistveno. Naše predstave o tem, kaj umetnice, umetniki so, so prav tako različne, kot so umetničine in umetnikove, saj so takó naša kot tudi njihova pričakovanja, ki se dotikajo ustvarjalnega procesa in nastanka likovnega dela, zelo razlikujejo.

Norbert Lynton je zapisal, da je umetnik še vedno najpogosteje prepoznan v dveh vlogah, v vlogi učitelja in v vlogi raziskovalca, ter da se ti dve lastnosti pogosto tudi prepletata in dopolnjujeta. Srečujemo pa se tudi z drugačnimi pogledi: slikar Paul Cézanne je poudaril pomen logičnega razvoja tistega, kar umetniki vidijo in občutijo v naravi; šele v svojem ateljeju pa se ukvarjajo s postopki. In kot je menil Cézanne, so postopki samo preprosta sredstva za to, da dajo čutiti občinstvu to, kar občutijo sami, to, kar pravzaprav zaznavajo sami. In še en pogled: slikar Paul Klee pa je zapisal, da umetnost ne ponavlja vidnega sveta, temveč priklič v vidno in zato poudarja, da je "umetniško delo predvsem proces ustvarjanja in ga ni mogoče doživeti zgolj kot izdelek."

Spoštovane in spoštovani,
odsev preteklega stoletja, ki je bilo na področju likovne in vizualne umetnosti izjemno razgibano in plodovito v iskanju drugačnega likovnega

in umetniškega izraza, je zelo živ in zgovoren tudi v teh prvih desetletjih tega stoletja, v katerem ustvarjajo današnje umetnice in umetniki letošnjega že 36. Viškega salona, saj so takrat stopali na umetniško pot in se odločali, kakšna usmeritev bo najbolj ustrezala njihovi osebnosti in programu, ki so si ga izbrali, kako se bodo odzivali v svojih likovnih iskanjih in kako bodo udeleževali svoje želje in predstave. Umetnost je strasten in neustavljiv dialog z načini reprezentacije in vidljivostjo sodobnega sveta, je pa tudi užitek, ki vedno zahteva nagovor, spodbudo, da se nas dotakne, napolni pa nas z lepoto in obogati z občutki in čutenji. Tudi letos Viški likovni salon, ki nadaljuje tradicijo obogatitve pedagoškega programa s srečevanji z umetniki šolskega okoliša, razgrinja pregled del likovnih ustvarjalcev več generacij s široko paleto ustvarjalnih iskanj: 8 avtoric in 13 avtorjev; 21 pogledov. 21 poetik. Različne generacije. Različna zanimanja. Različne tehnike in usmeritve.

Naj se naše oči sprehodijo po razstavljenih eksponatih in naj se naužijejo oblik, volumnov, barvnih prelivanj. Pred nami so zgovorne risbe, premišljene kompozicije in čudovita svetlobna odzivanja.

EVA TRŠAR ANDLOVIC nas nagovori s Sireno, z žensko figurico v žgani glini, ki pritegne naš pogled z drobnimi detajli.

ELA ANDLOVIC v subtilni lirični barvni govorici v polaroid tušu in akrilu na platnu izraža svoja čutenja in poglede.

MARKO ANDLOVIC z igro črte, barve in kompozicije na duhovit in zanimiv način postavitve likovnih elementov priključuje umetnika v ateljeju v posebnem pogledu in občutenju.

Akvarel in airbrush na platnu MARINA BEROVIČA pritegneta naš pogled z barvitimi in volumensko občutenimi prelivanji v delu Mavrično gorovje – Rainbow Mountain iz leta 2022.

Ženski akt Silhueta kiparke DRAGICE ČADEŽ prisega na sporočilnost volumnov in nežne površine materiala v subtilno abstrahirani naraciji.

ANDREJA ČELIGOJ, predstavnica mlade generacije oblikovalcev in ilustratorjev v našem prostoru, nas z akrilom na papirju z naslovom MI iz leta 2017 nagovori s črto.

ZVONKO ČOH se predstavlja v Vrtincu z akrilom na platnu v premišljeni kompoziciji elementov v črno belem dialogu.

MILAN ERIČ nas nagovarja z tušem na papirju z zanimivim kontrastom modre podlage in igro belih intervencij mehkih oblik.

Likovni nagovor slikarja TOMAŽA GORJUPA v akrilu na platnu nas s širino oblik v številnih variacijah prepusti podoživljanju njegovega čutnega pogleda v notranje življenje samega sebe.

ANKA HRIBAR KOŠMERL nas s šopkom rož želi popeljati Od globine morja do višine sonca iz leta 2005.

Z analitično natančnostjo in hkrati ustvarjalno iskrivostjo že leta razvija sintakso abstraktnega likovnega jezika ANDREJ JEMEC, ki tukaj predstavlja delo Valovi iz leta 2019 v akrilu na platnu; Andrej Jemec bo letos praznoval 90. letnico. Je nedvomno slikar, ki se globoko zaveda strukturalne, sugestivne, materialne in duhovne moči barve, jo vse od zgodnjih sedemdesetih let v svojih delih analizira in doseže, da barve zažarijo in vzvalovijo v primarni vlogi likovnega elementa.

BOŠTJAN LAPAJNE, ustvarjalec širokega spektra zanimanj, znanj in realizacij, se tokrat predstavlja z dvema deloma, ki jima je dal naslov Rdeča razpoka in Modra razpoka iz leta 2013.

NUŠA LAPAJNE, slikarka in kiparka, je na ogled postavila zanimivo abstrahirano in sestavljeno skulpturo, razgibano tako po formi, volumnu kot patini, z naslovom Prostorski sistemi 3 iz leta 2023.

Z delom ZMAGA MODICA Klovn iz leta 1998 se letos s hvaležnostjo in spoštovanjem spomnimo in počastimo spomin avtorja, ki je dal mestu poseben pečat.

URBAN MODIC nas nagovarja z akrilom na platnu z naslovom "4 – 17 v pretanjeni igri nagovorov z zeleno modrim pridihom.

IVO MRŠNIK letos izpostavlja delo v svinčniku na papirju z naslovom Prostori naselitve iz leta 2018 in nas nagovori z drobnimi akcenti različnih abstrahiranih oblik z asociativnimi poudarki.

Delo Obraz skupnosti PRIMOŽA PUGLJA v železu iz letošnjega leta nas pritegne s strukturo in barvo obraza in nas pahne v lastna razmišljanja, kaj skupnost je.

Za slikarko JASNO SAMARIN slikarstvo ni samo tiho tkanje notranjega sveta, temveč je tudi nenehno samospraševanje, razumevanje že znanega in nadgrajevanje le tega; to tudi letošnje delo Variacija v zelenem, kolaž izkazuje.

Razstavljeno olje na platnu iz cikla iz leta 2022 z naslovom Kruh, svet kozmos CLXXIV Eko in Bio razkriva slikarja DARKA SLAVCA kot subtilnega in iščočega in globoko izpovednega umetnika, ki kontinuirano sledi svoji notranji likovni govorici.

Podobna razmišljanja se mi porajajo ob delih naslednjih dveh, slikarki TANJI ŠPENKO in VELJKU TOMANU, saj se tudi pri njiju, kot pri vseh tukaj danes predstavljenih, iskanje lastne resnice vije kot rdeča nit, pri njiju še posebej s poudarkom na raziskavah in doživljanjih barvnega polja in struktur, ki dajejo poudarke in ponujajo nagovore. TANJA ŠPENKO nagovori z delom Drsenje poletja, akril na platnu iz leta 2019, VELJKO TOMAN pa z akrilom na platnu, iz tega leta, kjer zaigra vsa lepota barve in slikarjevega občutenja.

Spoštovane in spoštovani,

za umetnost radi pravimo, da je predvsem »tista strastna in neustavljiva borba z načini reprezentacije in vidljivostjo sodobnega sveta«, čeprav vemo, da se nas lahko tudi globoko dotakne, nas vzpodbudi k razmišljanju in preprosto napolni s čustvi in čutenji. Ta razstava odpira vse te možnosti vsem učencem, ki se bodo lahko v pogovorih z učitelji in med sabo obogatili in spoznavali skrivnosti in lepote umetnosti, ki je v današnjem svetu še kako pomembna.